

سپیده چمن آرا

اقتصادی باشیم

خرید با صرفه جنس ایرانی یا جنس خارجی؟

وقتی می خواهید خرید کنید،
مثلاً یک کیف مدرسه بخرید،
چگونه تصمیم می گیرید که چه کیفی بخرید؟
خرید کدام کیف برای شما «با صرفه تر» است؟

خرید کدام کیف با صرفه تر است؟

تعیین اینکه یک خرید با صرفه چیست، به عوامل زیادی بستگی دارد. بگذارید با همان مورد «کیف» موضوع را کمی بازتر کنیم. یک مجموعه از ملاک‌ها برای خرید کیف مدرسه، می‌تواند شکل، اندازه، و کارامدی آن باشد. اینکه مثلاً به شکل کوله‌پشتی باشد یا دسته داشته باشد، به قدر کافی برای کتاب‌های مدرسه جا داشته باشد، برای انواع لوازم التحریر یا سایر لوازم ضروری و مورد نیاز مدرسه جیب‌های مناسب داشته باشد و از این قبیل موارد.

یک مجموعه ملاک دیگر می‌تواند جنس کیف و کیفیت دوخت آن؛ کلفتی پارچه استفاده شده در کیف، استحکام نخ‌هایی که با آن کیف دوخته شده، استحکام خود کیف و از این قبیل موارد باشد.

ملاک دیگری که شاید در وهله اول بسیاری از ما آن را در نظر می‌گیریم، قیمت جنس است. برای من و شمایی خریدار، جنس ارزان‌تر خوب به صرفه‌تر به نظر می‌رسد. اما ممکن است کیفی ارزان باشد ولی کوچک باشد، یا پارچه‌اش نازک باشد، یا تعداد جیب‌های کمتری داشته باشد، یا اصلاً رنگش مناسب مدرسه نباشد! می‌بینید که انتخاب جنسی برای یک خرید با صرفه، به عوامل متعددی بستگی دارد.

بباید شاخص تعریف کنیم!

برای اجناسی مانند کیف و کفش و لباس، که ملاک‌های مشابهی برای انتخاب آن‌ها وجود دارد، شاید بتوان با استفاده از نسبت $\frac{\text{قیمت}}{\text{کیفیت}}$ ، شاخصی برای با صرفه بودن خرید تعیین کرد.

برای تشکیل این نسبت، باید به جای صورت و مخرج آن، یعنی **قیمت و کیفیت**، عدد بگذاریم. عدد قیمت که معلوم است. ولی برای تعیین کیفیت یک جنس چه عددی بگذاریم؟

همان‌طور که دیدیم، ملاک‌های خرید متفاوت‌اند و لذا «کیفیت» نیز برای افراد مختلف معنای متفاوتی دارد. من دوام یک کیف را ملاک کیفیت آن انتخاب می‌کنم و دوام آن را براساس مدت زمانی که سالم می‌ماند و از آن می‌توان به خوبی استفاده کرد، تعیین می‌کنم.

من کیفی به مبلغ ۵۶۰۰۰ تومان خریدم که یک سال برایم کار کرد. دوستم کیفی به مبلغ ۱۲۰۰۰۰ تومان خرید و دو سال از آن استفاده کرد. خرید کدام یک از ما به صرفه تر بوده است؟

$$\begin{aligned} \text{من: } & \frac{56000}{1} \\ \text{(مخرج کسر را به «سال» نوشتیم.)} & \\ \text{دوستم: } & \frac{120000}{2} \\ 56000 & < \frac{120000}{2} = 60000 \end{aligned}$$

پس خرید من
 به صرفه تر بوده
 است، چون پول
 کمتری در زمان
 مشابه داده‌ام. یا:

$$\begin{aligned} \text{من: } & \frac{56000}{12} \\ \text{(مخرج کسر را به «ماه» نوشتیم.)} & \\ \text{دوستم: } & \frac{120000}{24} \\ \frac{56000}{12} & < \frac{120000}{24} = \frac{60000}{12} \end{aligned}$$

جنس ایرانی یا جنس خارجی؟ مسئله این است!

در خرید اجناس خارجی، طرفداران این اجناس ادعا می‌کنند که کیفیت جنس به قیمت آن می‌آرد. معنی این جمله باید مشخص شود. اگر منظور این باشد که با وجود اینکه بهای بیشتری برای خرید این اجناس می‌پردازیم، ولی کار بیشتری از این اجناس می‌کشیم و دوام آن‌ها بیشتر است (در مورد اجناسی مثل کیف، کفش و لباس)، پس با کسر $\frac{\text{قیمت}}{\text{کیفیت}}$ که در بالا معرفی کردم، می‌توانیم درستی این ادعا را بررسی کنیم.

مثال من و دوستم که نمونه‌ای از خرید جنس ایرانی ارزان‌تر (ولی با کیفیت نسبتاً خوب) و جنس خارجی گران‌تر (و با کیفیت ظاهراً بهتر) بود، نشان می‌دهد که خیلی وقت‌ها، اگر جنس ایرانی نیز از کیفیت نسبتاً خوبی برخوردار باشد، واقعاً نمی‌صرفد که جنس خارجی خریداری کنیم؛ هرچند که به‌نظر برسد دوام آن جنس بیشتر است. مگر اینکه همه جنس‌های ایرانی از نظر دوام و کیفیت واقعاً بد باشند، که هم من و هم شما می‌دانیم که این‌طور نیست!

در خرید جنس‌های کشورهای هم‌چون چین، گاهی وضع برعکس است. این اجناس به‌دلیل آنکه توسط کارگر ارزان و با مواد اولیه ارزان و بی‌کیفیت تولید می‌شوند، ارزان‌تر از اجناس ایرانی موجود در بازار هستند. در این حالت نیز باید دید که آیا خرید جنس ارزان چینی به صرفه‌تر از خرید جنس ایرانی است؟

کفش چینی: قیمت ۲۸۰۰۰ تومان
 دوام: ۶ ماه

کفش ایرانی: قیمت ۸۲۰۰۰ تومان
 دوام: بیش از دو سال!

$$\frac{28000}{6} \quad \text{؟} \quad \frac{82000}{24}$$

اکنون شما بگویید آیا خرید جنس چینی
 به صرفه است؟!

